

OBSAH

Úvod	11
1 Veřejné finance a jejich využití ve smíšené ekonomice	15
1.1 Příčiny tržního selhání a státních zásahů	18
1.2 Tržní mechanismus a státní zásahy	24
1.2.1 Netržní činnosti státu	24
1.2.2 Uspořádání státu, vliv na efektivní alokaci	27
1.3 Veřejný sektor ve smíšené ekonomice	37
1.3.1 Statky a jejich třídění, externality	39
1.3.2 Způsoby zabezpečování veřejných statků	50
1.3.3 Veřejný sektor a produkce veřejných statků	55
1.3.4 Velikost veřejného sektoru	59
1.3.5 Efektivnost veřejného sektoru	61
1.4 Veřejné finance a jejich funkce	68
2 Rozhodování o netržních činnostech státu a územní samosprávě a způsobu jejich financování	76
2.1 Veřejná volba	77
2.1.1 Jednomyslná shoda	81
2.1.2 Většinové pravidlo	82
2.2 Rozhodování o veřejných statcích a způsobu jejich financování	88
3 Rozpočtová soustava	94
3.1 Rozpočtová soustava – soustava peněžních fondů	95
3.1.1 Soustava veřejných rozpočtů	98
3.1.2 Pojetí, funkce a struktura rozpočtu	98
3.1.3 Mimorozpočtové peněžní fondy	115
3.1.4 Rozpočtové zásady, rozpočtová skladba, rozpočtový proces	118
3.2 Státní rozpočet, rozpočty územní samospráv	123
3.3 Rozpočtová soustava v ČR	138

3.3.1	Rozpočtová skladba	142
3.3.2	Veřejné rozpočty v ČR	147
3.4	Státní rozpočet ČR	151
3.4.1	Rozpočtový proces u státního rozpočtu ČR	153
3.4.2	Výdaje státního rozpočtu ČR	156
3.4.3	Příjmy státního rozpočtu ČR	179
3.5	Státní pokladna	185
3.6	Státní finanční aktiva a pasiva v ČR	187
3.7	Specifika rozpočtů územní samosprávy v ČR	191
3.8	Mimorozpočtové peněžní fondy	212
4	Veřejné výdaje	222
4.1	Funkce veřejných výdajů	223
4.2	Členění výdajů, struktura veřejných výdajů	226
4.3	Vývoj struktury veřejných výdajů	231
4.3.1	Teorie zdůvodňující růst veřejných výdajů	234
4.4	Veřejné výdajové programy	239
4.5	Efektivnost veřejných výdajů	248
4.5.1	Důsledky veřejných výdajů (efekty)	249
5	Financování sociálního zabezpečení	253
5.1	Význam sociálního zabezpečení	254
5.2	Stručně k historii sociálního zabezpečení	257
5.3	Modely sociálního zabezpečení	263
5.4	Metody sociálního zabezpečení	265
5.5	Financování sociálního zabezpečení	267
5.6	Systémy financování sociálního zabezpečení	271
5.6.1	Průběžné financování sociálního zabezpečení	271
5.6.2	Financování sociálního zabezpečení z kapitalizovaného fondu – fondové financování	275
5.7	Vícepilířový systém financování sociálního zabezpečení	276
5.8	Sociální transfery, sociální péče – sociální služby, zdravotní péče	280
5.9	Sociální zabezpečení v České republice	288
5.9.1	Zdroje financování sociálního zabezpečení v ČR	296
5.9.2	Dávky sociálního zabezpečení v ČR	299
5.9.3	Reforma sociálního zabezpečení v ČR	310

6	Veřejné příjmy	313
6.1	Funkce veřejných příjmů.	313
6.2	Třídění příjmů	315
6.3	Daňové příjmy, charakteristika daně.	320
6.3.1	Třídění daní	326
6.3.2	Náležitosti daně.	329
6.4	Daňové soustavy	333
6.4.1	Důchodové daně	334
6.4.2	Spotřební daně.	335
6.4.3	Majetkové daně	338
6.5	Výnosnost daní, daňové reformy 80. let 20. století, tendence v daňovém zatížení od začátku 90. let 20. století, vliv hospodářské krize po roce 2008.	341
6.6	Daňové příjmy v rozpočtové soustavě v ČR.	346
7	Úvod do daňové teorie	377
7.1	Z historie daní a daňové teorie	378
7.2	Funkce daní v moderní společnosti.	382
7.3	Daňové principy	387
7.3.1	Spravedlnost	389
7.3.2	Distribuční důsledky daní	391
7.4	Efektivnost daní, daňové břemeno	393
7.4.1	Důchodový a substituční efekt daně	397
7.4.2	Nadměrné daňové břemeno.	398
7.5	Daňový přesun a dopad.	403
8	Fiskální federalismus	410
8.1	Podstata fiskálního federalismu.	412
8.2	Fiskální federalismus a decentralizace funkcí veřejných financí	416
8.2.1	Možnosti decentralizace alokační funkce	416
8.2.2	Možnosti decentralizace redistribuční funkce.	430
8.2.3	Možnosti decentralizace stabilizační funkce.	445
8.3	Modely fiskálního federalismu	450
8.4	Model fiskálního federalismu a jeho využití v ČR	455
9	Fiskální politika	458
9.1	Pojem fiskální politika.	458
9.2	K vývoji stabilizační fiskální politiky	461

9.3	Typy fiskální politiky	465
9.4	Účinnost fiskální politiky	473
10	Rozpočtový deficit a veřejný dluh	479
10.1	Deficit veřejného rozpočtu	479
10.1.1	Pojem deficitu	481
10.1.2	Deficit státního rozpočtu	483
10.1.3	Teoretické přístupy k deficitu	487
10.1.4	Příčiny rozpočtového deficitu	492
10.1.5	Důsledky deficitu státního rozpočtu	496
10.1.6	Financování deficitu státního rozpočtu	497
10.1.7	Deficit v ČR	501
10.2	Veřejný dluh	506
10.2.1	Členění veřejného dluhu	508
10.2.2	Formy státního dluhu	513
10.2.3	Hlavní příčiny růstu státního dluhu	516
10.2.4	Důsledky veřejného dluhu	517
10.2.5	Řešení dluhového problému	518
10.2.6	Reakce EU na světovou hospodářskou krizi, Evropský mechanismus stability	520
10.2.7	Správa dluhu	525
10.2.8	Veřejný dluh v ČR	526
11	Mezinárodní aspekty veřejných financí	538
11.1	Globalizace světa, ekonomická spolupráce a její vztah k veřejným financím	538
11.2	Financování spolupráce	547
12	Evropská unie, instituce Evropské unie	551
12.1	Vývoj integračního procesu Evropských společenství	551
12.2	Strategie Evropa 2020, fiskální konsolidace a strukturální reformy	577
12.3	Finanční aspekty spolupráce v EU. Zdroje financování, rozpočet EU	581
12.4	Finanční pozice ČR	603

Přílohy	608
Summary	613
O autorce	615
Seznam užitých zkratk	616
Literatura	620
Rejstřík	635